

## POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku J. W.  
przy uczestnictwie E. K.-W.  
o podział majątku wspólnego,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 17 września 2014 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy  
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.  
z dnia 16 kwietnia 2013 r., sygn. akt V Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża wnioskodawcy kosztami postępowania kasacyjnego,**
- 3) przyznaje radcy prawnemu T. M. ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w W. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawcy w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawca w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 16 kwietnia 2013 r. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Zdaniem wnoszącego skargę w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne i jednocześnie istnieje potrzeba wykładni art. 45 k.r.i op. budzącego poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie w związku z zastosowaniem tego przepisu do podziału majątku wspólnego po ustaniu wspólności małżeńskiej w okolicznościach braku aktywów tego majątku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało oraz powinien w oddzielnym wywodzie przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a ponadto wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest

istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej. Chodzi zatem o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Natomiast odwołanie się do przyczyny istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2014 r., (sygn. akt II CSK 600/13, niepubl.).

Sformułowane przez wnioskodawcę zagadnienie prawne i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odpowiadają powyższym wymaganiom. Do zasad orzekania w postępowaniu o podział majątku wspólnego Sąd Najwyższy odniósł się między innymi w wyroku z dnia 30 stycznia 2009 r., (III CSK 257/07, Mon. Prawn. 2009/20/1123-1125 zob. też uzasadnienie uchwały z dnia 19 maja 1989 r., III CZP 52/89, OSNC 1990/4-5/60). Trzeba również zważyć, że stanowisko wyrażone w wymienionym w skardze kasacyjnej postanowieniu z dnia 12 kwietnia 2000 r. (sygn. akt IV CKN 27/00, niepubl.) Sąd Najwyższy podzielił w całości w postanowieniu z dnia 29 maja 2014 r., V CZ 36/14, system informacji lex nr 1486680). Z tym stanowiskiem nie kolidują poglądy wyrażone w przytoczonym w skardze kasacyjnej postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2005 r. (sygn. akt IV CK 454/04 lex 376387) jak również w uchwale z dnia 16 grudnia 1980 r. (sygn. akt III CZP 46/80, OSNCP 1981/11/206 r. oraz w postanowieniu z dnia 13 marca 1981 r., (sygn. akt III CRN 35/81, OSNCP 1981/11/220), mających ilustrować występujące na tle art. 45 k.c. rozbieżności w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w wymienionym postanowieniu uznał

za niemożliwe dochodzenie roszczeń z tytułu nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny ale ze względu na zapadnięcie prawomocnego postanowienia o podziale majątku wspólnego (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2004 r., lex 585886).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy uwzględniając sytuację osobistą i materialną wnioskodawcy na podstawie art. 102 w zw. z art. 13 § 2, 391 § 1, 398<sup>21</sup> k.p.c. odstąpił od obciążania go kosztami postępowania kasacyjnego. O zwrocie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawcy w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 15 w zw. z § 6, 6a ust. pkt 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) (jedn. tekst Dz. U. z 2013 r. poz. 490).